

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>**Izmaksas**

Izmaksas

Polija

Šajā lapā ir sniegta informācija par tiesāšanās izmaksām Polijā.

[Ģimenes tiesības - laulības šķiršana](#)

[Ģimenes tiesības - bērnu aizgādība](#)

[Ģimenes tiesības - uzturlīdzekļi](#)

[Komerctiesības - līgumi](#)

[Komerctiesības - atbildība](#)

Regulējošie noteikumi par juridisko profesiju pārstāvju honorāriem

Advokāti

Polijā advokāta atlīdzību konkrētā lietā nosaka pēc vienošanās starp advokātu (*adwokat*) un klientu, ievērojot likumu. Var ņemt vērā šādus faktorus:

tiesiskā strīda sarežģītību un apjomu,

laiku, kas vajadzīgs pienācīgai uzdevuma izpildei,

advokāta pieredzi un profesionālās iemaņas,

termiņus,

steidzamības līmeni,

citus faktorus.

Saskaņā ar Tieslietu ministrijas 2002. gada 28. septembra Noteikumiem par advokātu pakalpojumu apmaksu (*Rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie*), nosakot atlīdzību, ņem vērā:

lietas sarežģītību un veidu,

veicamā darba apjomu, lai lietā panāktu rezultātu.

Īpašos gadījumos atkarībā no klienta materiālā un ģimenes stāvokļa advokāts var noteikt zemāku atlīdzību, nekā paredzēts Likumā par civilprocesa izmaksām (*Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*).

Principā tiesāšanās izmaksas apmaksā zaudētāja puse. Tomēr summai, ko nosaka tiesnesis (par advokāta pārstāvību), jābūt Tieslietu ministrijas 2002. gada 28. septembra Noteikumos par advokātu pakalpojumu apmaksu noteiktajās robežās. Tāpēc (saskaņā ar 2. punktu) honorārs nedrīkst pārsniegt minimālo likmi, kas reizināta ar seši, vai strīda priekšmeta vērtību. Honorāra apjoms ir atkarīgs arī no lietas būtības un mērķiem un tiesvedības posma. Noteikumu 2.-5. nodaļā noteiktas minimālās maksas dažādu veidu lietās.

Juriskonsulti

Juriskonsultu (*radcy prawny*) darbību Polijā reglamentē noteikumi, kas līdzīgi tiem, kuri reglamentē advokātu darbību.

Tiesu izpildītāji

Polijas tiesību aktos – Likumā par tiesu izpildītājiem un izpildes procesiem (*ustawa o komornikach sądowych i egzekucji*) – ir reglamentēts arī tiesu izpildītāju (*komornicy*) honorāru apjoms.

Vispārējie noteikumi ir šādi.

Visās ar finansēm saistītās lietās atlīdzības lielumu aprēķina kā procentuālo daļu no prasījuma summas. Ja tiesu izpildītājs nodrošina naudas prasījuma izpildi, atlīdzība, ko maksā kreditors, nedrīkst pārsniegt 2 procentus no prasījuma summas, kā arī tā nevar būt mazāka par 3 procentiem no vidējās mēneša darba algas vai pārsniegt šo summu, kas reizināta ar 5.

Prasījuma izpildē tiesu izpildītājs iekasē maksu no parādnieka, kas ir 15 procenti no prasījuma summas. Tajā pašā laikā šī atlīdzība nedrīkst būt zemāka par 10 procentiem no vidējās mēneša darba algas un tā nedrīkst pārsniegt šo vērtību, kas reizināta ar 30.

Ar finansēm nesaistītās lietās, kad tiesu izpildītājs nodrošina un izpilda nemantisku prasību, atlīdzība ir nemainīga.

Fiksētās izmaksas

Fiksētās izmaksas civilprocesā

Tiesas nodevas un izdevumi noteikti Likumā par civilprocesa izmaksām.

Nodeva ir naudas summa, ko iekasē par katru tiesai iesniegto dokumentu, ja likums paredz šādu nodevu. Ir trīs dažādu veidu nodevas: mainīgās, fiksētās un pamatnodevas.

Nodevas summa mainās atkarībā no lietas veida — civillieta, ģimenes tiesību lieta, komerclieta vai cita veida lieta. Nosakot izmaksas, ņem vērā arī prasības veidu.

Izdevumi ietver maksājumus, kas saistīti ar pušu, liecinieku un ekspertu piedalīšanos tiesas procesā. Tie ir atkarīgi no tiesas procesam nepieciešamā **laika** un tā **sarežģītības**. Izdevumi var ietvert atlīdzību tulkotājiem, ceļa un uzturēšanās izmaksas, kā arī atlīdzību par liecinieku zaudētajiem ienākumiem sakarā ar laiku, kas pavadīts tiesā. Citi saistītie izdevumi ir atlīdzība citām iestādēm un personām, pierādījumu pārbaude, dzīvnieku un objektu transportēšana un drošība, arestā pavadītais un paziņošanai veltītais laiks.

Turklāt pastāv **ar tiesāšanos saistītās izmaksas**. Tās sastāv no tiesas izdevumiem, tiesas prāvas sagatavošanas izmaksām un izmaksām saistībā ar advokāta vai juridiskā padomnieka darbībām, lai pārstāvētu klientu (ieskaitot honorāru par pārstāvību un konsultāciju).

Parasti zaudētāja puse atlīdzina uzvarētājai pusei izmaksas, kas pamatoti radušās, lai aizsargātu tās intereses, ja vien nav norādīts citādi. Tomēr pirms šīs izmaksas var tikt segtas, uzvarētājai pusei ir jāgaida līdz sprieduma pasludināšanai. Jautājums par izmaksu segšanu tiek izlemts tiesas procesa pēdējā posmā, tieši pirms galīgā sprieduma.

Civilprocesa stadija, kurā procesa dalībniekiem jāapmaksā fiksētās izmaksas

Pienācīgā summa jāmaksā, iesniedzot dokumentu tiesā (**Likuma par civilprocesa izmaksām 10. pants**).

Fiksētās izmaksas kriminālprocesā

Fiksētās izmaksas pusēm kriminālprocesā

Parasti izmaksas nav fiksētas un tiek aprēķinātas pēc sprieduma pasludināšanas. Summa ir atkarīga no tiesas procesa ilguma, piespriedē sodā un atlīdzības ekspertiem. Fiksētās izmaksas var paredzēt tikai tajās lietās, kuras uzsāk pēc privātpersonas pieteikuma, kad personai, kas iesniedz pieteikumu, ir jāmaksā noteikta sākotnējā tiesas nodeva.

Kriminālprocesa stadija, kurā jāapmaksā fiksētās izmaksas

Fiksētās izmaksas pusēm kriminālprocesā jāsedz saskaņā ar spriedumu (kas ir spēkā un pusēm saistošs).

Pamatizmaksas konstitucionālajā tiesvedībā

Polijas Civilprocesa kodekss (424. pants) paredz iespēju iesniegt pieteikumu veikt pārbaudi par galīgu spriedumu otrajā instancē. To var darīt, ja ar spriedumu ir nodarīts kaitējumu pusei un ja lēmuma/sprieduma grozīšana vai atcelšana nav bijusi iespējama vai nav iespējama (sūdzība, ar kuru apstrīd sprieduma atbilstību likumam).

Šādu pieteikumu iespējams iesniegt arī gadījumā, ja neatbilstība likumam saistīta ar tiesiskās kārtības pamatnoteikumu pārkāpumu, konstitucionālo tiesību vai cilvēktiesību un pilsoņtiesību pārkāpumu un ja spriedums pasludināts pirmajā instancē. Tādos gadījumos iekasē **Likumā par civilprocesa izmaksām** paredzēto obligāto nodevu. Tā ir pamatnodeva PLN 30 apmērā, ja likumā nav noteikts citādi (14. pants).

Šim noteikumam ir arī izņēmumi; dažos gadījumos nodeva ir atšķirīga:

PLN 40 – ja iesniegums par neatbilstību attiecas uz ārpustiesas procesu, kas ierosināts *ex officio*;

PLN 1000 – ja iesniegums par neatbilstību attiecas uz Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības padomes priekšsēdētāja lēmumu;

PLN 3000 – ja iesniegums par neatbilstību attiecas uz Nacionālās raidorganizācijas padomes priekšsēdētāja lēmumu.

Pamatizmaksas konstitucionālā tiesvedībā, kurā jāapmaksā fiksētās izmaksas

Konstitucionālās tiesvedības pamatzmaksas jāmaksā, kad dokuments, par kuru jāmaksā nodeva, tiek iesniegts tiesā (Likuma par civilprocesa izmaksām 10. pants).

Iepriekšēja informācija, ko sniedz juridiskie pārstāvji

Pušu tiesības un pienākumi

Saskaņā ar **normatīvajiem aktiem** juridiskie pārstāvji neatbild par tiesas procesa galīgo rezultātu. Viņu pienākums ir tikai ar atbilstošu rūpību veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai lieta tiktu izskatīta pareizi. Tas nozīmē, ka juridiskie pārstāvji var brīvi rīkoties, lai izvēlētos viņu klientiem noderīgu informāciju. Daži pienākumi ir paredzēti profesionālās rīcības kodeksos. Tomēr, tā kā tos ir izdevušas profesiju kolēģijas, to būtība ir tīri deklaratīva. Pārkāpumu gadījumā piemēro tikai disciplinārtbildību.

Tiesāšanās izmaksas

sedz uzvarētāja puse,

sedz zaudētāja puse.

Pamats izmaksu noteikšanai

Kur atrast informāciju par pamatu izmaksu noteikšanai Polijā?

Informāciju (tostarp informāciju par izmaksām) var atrast Polijas Tieslietu ministrijas oficiālajā tīmekļa vietnē. Parasti piemēro Likumu par civilprocesa izmaksām. Tas nozīmē, ka ikviens, kas iesaistīts tiesvedībā vai meklē informāciju par izmaksām, var viegli atrast attiecīgos noteikumus.

Personas, kurām ir grūtības izprast šo tiesību aktu, var lūgt juridisko pārstāvju (advokāta vai juriskonsulta) palīdzību. Profesionāli juridiskie pārstāvji var sniegt informāciju un palīdzību saistībā ar dažādām procedūrām citās valodās.

Kādās valodās var atrast informāciju par pamatu izmaksu noteikšanai Polijā?

Informācija ir pieejama tikai poļu valodā.

Kur atrast informāciju par mediāciju?

Polijas Civilprocesa kodeksa 183.¹ līdz 183.¹⁵ pantā ir atrodama informācija par mediāciju. Mediatoru atlīdzība un tiem atlīdzināmie izdevumi izklāstīti

Tieslietu ministrijas 2003. gada 30. novembra noteikumos. Tomēr mediācijas izmaksas tiesa parasti neuzskata par izdevumiem tiesāšanās nolūkos, izņemot, ja mediāciju norīko tiesa.

Kur atrast papildu informāciju par izmaksām?

Tīmekļa vietne par izmaksām

Polijas Tieslietu ministrijas tīmekļa vietne ir **Polijas valdības** oficiālās tīmekļa vietnes sadaļa. Tajā aprakstīta **tieslietu sistēma** un jautājumi saistībā ar Polijas civiltiesībām, tostarp tiesāšanās izmaksām. Tīmekļa vietnē ir saite uz paskaidrojumiem par izmaksām civillietās (tikai poļu valodā).

Kur atrast informāciju par dažādu procedūru vidējo ilgumu?

Ir ļoti grūti prognozēt tiesas procedūru vidējo ilgumu, jo tas ir atkarīgs no lietas juridiskās un faktiskās sarežģītības.

Kur atrast informāciju par noteikta veida tiesāšanās vidējām kopējām izmaksām?

Neraugoties uz iepriekšminēto, ir iespējams aprēķināt tiesāšanās vidējās izmaksas. Juridiskās pārstāvības izmaksas nosaka tiesas procesa sākumā. Izmaksas ir atkarīgas no vienošanās starp klientu un viņa pārstāvi. Attiecībā uz valsts norīkoto juridisko pārstāvību izmaksas ir paredzētas noteikumos. Arī pašā tiesā ir iespējams novērtēt tiesāšanās izmaksas. Tiesas nodevas ir noteiktas Likumā par civilprocesa izmaksām, un tās ir atkarīgas no strīda priekšmeta vērtības un lietas veida (piemēram, komerclieta vai laulības šķiršana). Tāpat puses var ņemt vērā ekspertu iesaistīšanas izmaksas.

Pievienotās vērtības nodoklis

Kā sniegta šī informācija?

Likumā par civilprocesa izmaksām noteiktās nodevas un izdevumi ir atbrīvoti no nodokļiem un līdz ar to netiek aplikti ar PVN. Juridiskajai palīdzībai piemēro vienotu PVN likmi (23 %).

Kādas ir piemērojamās nodokļu likmes?

Piemērojamā PVN likme ir 23 %. Juriskonsultu un advokātu pakalpojumiem nodokli piemēro tāpat kā citiem pakalpojumiem. Nodokļa piemērošana ir noteikta Likumā par pievienotās vērtības nodokli.

Juridiskā palīdzība

Civillietās piemērojamais ienākumu sliekšnis

Personām, kuras lūdz atbrīvošanu no tiesvedības izdevumiem, ir jāiesniedz oficiāls iesniegums. Atbrīvojumu var piešķirt, ja tās var pierādīt, ka nespēj segt šos izdevumus, neradot finansiālas grūtības sev vai savai ģimenei.

Personām, kuras lūdz atbrīvošanu no tiesvedības izdevumiem, ir jāiesniedz arī rakstveida izziņa, kurā norāda šādus datus: ģimenes stāvokli, ienākumus, ienākumu avotu un aktīvus. Ja minētie nosacījumi ir izpildīti, tiesa piešķir atbrīvojumu un papildus norīko bezmaksas profesionālu juridisko palīdzību (likumīgo pārstāvi apmaksā **Valsts kase** tiesas procesa sākumā; tiesvedības beigās zaudētājai pusei ir pienākums pēc uzvarētājas puses pieprasījuma atlīdzināt izdevumus).

Piemērojamais ienākumu sliekšnis krimināllietās

Noteikta ienākumu sliekšņa nav. Saskaņā ar vispārējo noteikumu pieteikuma iesniedzējam ir pienācīgi jāpierāda, ka, ņemot vērā viņa vai viņas ģimenes finansiālo situāciju, segt izdevumus būtu apgrūtināši.

Cietušajiem piemērojamais ienākumu sliekšnis krimināllietās

Noteikta ienākumu sliekšņa nav. Juridisku palīdzību piešķir, ja cietušais – kā procesa dalībnieks – nespēj samaksāt izdevumus, nepasliktinot savu un savas ģimenes finansiālo situāciju.

Citi nosacījumi par juridiskās palīdzības piešķiršanu cietušajam

Kā minēts iepriekš, cietušais ir procesa dalībnieks. Izmeklēšanas laikā cietušais ir puse *ex officio*. Tiesas procesa stadijā viņam vai viņai ir jāiegūst tā saucamā civilprasītāja statuss (*partie civile* – franču val.).

Citi nosacījumi par juridiskās palīdzības sniegšanu apsūdzētajam

Citu nosacījumu, kas regulē juridisko palīdzību apsūdzētajam, nav. Tomēr ir papildu iemesli piešķirt juridisko palīdzību apsūdzētajam. Juridiskā palīdzība ir obligāta, ja:

apsūdzētais ir nepilngadīgs;

apsūdzētais ir kurls, mēms vai akls;

ir pietiekams iemesls apšaubīt apsūdzētā psihisko veselību;

tiesa uzskata, ka tā ir nepieciešama tādu apstākļu dēļ, kas kavē aizstāvību;

pirmā tiesvedības instance ir rajona tiesa, ja persona ir apsūdzēta noziegumā vai tai ir atņemta brīvība;

tiesas process notiek Augstākajā tiesā.

Bez maksas tiesvedība

Ja apsūdzību izvirza valsts, izdevumus sedz Valsts kase.

Nepilngadīgo lietas ir bez maksas.

Prasītāji noteiktās lietās (piemēram, par uzturlīdzekļu piedziņu un netaisnīgiem līgumu noteikumiem) tiek atbrīvoti no tiesvedības izdevumiem (Likuma par civilprocesa izmaksām 96. pants).

Kad zaudētājam pusei jāsedz uzvarētājas puses izdevumi?

Parasti **zaudētāja puse** sedz būtiskos procesa izdevumus un atlīdzina uzvarētājas puses izdevumus par juridisko pārstāvību. Atmaksājami izdevumi ir norādīti Polijas Civilprocesa kodeksā (98.-110. pants). Precīzāk, atmaksājami izdevumi ietver tiesvedības izdevumus, transporta izmaksas, izmaksas, kas atbilst zaudētajiem ienākumiem un profesionālu juridisko pārstāvju izmaksas.

Ekspertu honorāri

Par atlīdzību ekspertiem lemj tiesa atkarībā no lietas mērķiem, ekspertu kvalifikācijas, ieguldītā darba laika un noslogojuma.

Tulkotāju un tulku honorāri

Maksa ir atkarīga no tā, vai tulku/tulkotāju norīko valsts vai lūdz privātpersona.

Noteikumi par zvērinātu tulkotāju atlīdzību (pieņēmusi **Tieslietu ministrija 2005. gada 25. janvārī – Likumu krājums 2007/41, 265. punkts**) paredz honorārus, kurus maksā valsts iestādes. Saskaņā ar likumu šīs izmaksas nosaka šādi faktori: avota valoda un mērķa valoda (pamatojoties uz vispārējo pieņēmumu, ka parasti ir vienkāršāk un tāpēc lētāk tulkot no svešvalodas valsts valodā). Citi faktori ir terminoloģija un specializācijas līmenis.

Nevalstiskajā sektorā izmaksas regulē līgums starp tulkotāju/tulku un viņa vai viņas klientu.

Avoti:

Tieslietu ministrijas 2002. gada 28. septembra Noteikumi par advokātu pakalpojumu apmaksu – Likumu krājums 2002/163, 1348. punkts;

Likums par civilprocesa izmaksām – Likumu krājums 2005/167, 1398. punkts;

Tieslietu ministrijas 2005. gada 25. janvāra Noteikumi par atlīdzību zvērinātiem tulkotājiem – Likumu krājums 2007/41, 265. punkts.

Saistītie dokumenti

[Polijas ziņojums par izmaksu pārredzamības pētījumu](#) (396 Kb)

Lapa atjaunināta: 04/03/2024

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Case study 1 - family law - divorce - Poland

In this case study on family law – divorce, Member States were asked to advise the party that files for divorce on litigation costs in order to consider the following situations:

Case A – National situation: a couple gets married. Later they separate and agree to a divorce.

Case B – Transnational situation: Two nationals from a same Member State (Member State A) get married. The marriage is celebrated in Member State A. After the wedding, the couple moves to live and work in another Member State (Member State B) where they establish their residence. Shortly thereafter the couple separates with the wife returning to Member State A and the husband remaining in Member State B. The couple agrees to a divorce. Upon her return to Member State A, the wife immediately files for a divorce before the courts of Member State B.

Costs in Poland

Case n° 1 (in B- the country when the wife files for divorce is Poland – in that case, the fees, expenses and conditions are the same as in case A.

Costs for court, appeals and alternative dispute resolution

Case Study	Court			Appeals			ADR	
	Initial court fees	Transcription fees	Other fees	Initial court fees	Transcription fees	Other fees	Is this option open for this type of case?	Costs
Case A	Fixed cost 600 PLN	For each page of copies, copies of judgements with enforcement, copies of judgement with legal validity - 6 PLN. If those documents are in a foreign language -12 PLN for each page.	-	Fixed cost 600 PLN			.Parties are free to opt for ADR	If the court accepts the enforceability clause, 50 PLN

Costs for lawyer, bailiff and expert

Case Study	Lawyer		Bailiff			Expert	
	Is representation compulsory?	Average costs	Is representation compulsory?	Pre-judgement costs	Post-judgement costs	Is use compulsory?	Cost
Case A	No	Minimum 360 PLN	No	-	-	No	According to calculations expert.

Costs for witness compensation, pledge or security and other relevant fees

Case Study	Witness compensation		Pledge or security		Other fees	
	Are witnesses compensated?	Cost	Does this exist and when and how is it used?	Cost	Description	Cost
Case A	Yes	Costs of transport, lost earnings, accommodation, according to Articles 85 to 88 of the Act on Judicial Costs in Civil Cases	--		--	--

Costs for legal aid and other reimbursement

Case study	Legal Aid			Reimbursement			
	When and under what conditions is it applicable?	When is support total?	Conditions?	Can the winning party obtain reimbursement of litigation costs?	If reimbursement is not total, what is the percentage in general?	What costs are never reimbursed?	Are there instances when legal aid should be reimbursed to the legal aid organisation?
Case A	A party exempted from legal costs can apply for legal aid. The court decides if the participation of a professional attorney is needed	Depends on court decision	If the costs are excessive or will cause financial hardship to the party	General rules apply, depending on the circumstances. If the court finds the defendant guilty, the losing party pays the costs; if the court finds the defendant not guilty, - each party pays half of the costs of the proceedings.		Balance of costs higher than what was essential and appropriate to the case	

Costs for translation and interpretation

Case study	Translation		Interpretation		Other costs specific to cross-border disputes?	
	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	Description	Approximate cost?
Case A	If documents are submitted to the court in another language	According to the Minister of Justice's Regulations of 24 January 2005				

Last update: 04/03/2024

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Case study 2 - family law - custody of the children - Poland

In this case study on family law – custody of the children, Member States were asked to advise the suing party on litigation costs on litigation costs in order to consider the following situations:

Case A – National situation: Two persons have lived together unmarried for a number of years. They have a three year old child when they separate. A court decision grants custody of the child to the mother and a right of access to the father. The mother sues to limit the father's right of access.

Case B – Transnational situation where you are a lawyer in Member State A: Two persons have lived together unmarried in a Member State (Member State B) for a number of years. They have a child together but separate immediately after the child's birth. A court decision in Member State B gives the child's custody to the mother with a right of access to the father. The mother and the child move to live in another Member State (Member State A) as authorized to do so by the Court decision and the father remains in Member State B. A few years later, the mother sues in Member State A to change the father's right of access.

Costs in Poland

Case n° 2 In B (where the country where the wife sues is Poland) the fees, expenses and conditions are the same as for case A.

Costs of court, appeals and alternative dispute resolution

Case Study	Court			Appeals			ADR	
	Initial court fees	Transcription fees	Other fees	Initial court fees	Transcription fees	Other fees	Is this option open for this type of case?	Costs
Case A	Fixed cost 40 PLN	For each page of copies, copies of judgements with enforcement, copies of judgements with legal force – 6 PLN. If those documents are in a foreign language or contain tables –12 PLN per page.	--	General rules apply – the fee is fixed at 40 PLN	--	--	Parties are free to opt for ADR.	If the court accepts the enforceability clause, 50 PLN

Costs for lawyer, bailiff and expert

Case Study	Lawyer		Bailiff			Expert	
	Is representation compulsory?	Average costs	Is representation compulsory?	Pre-judgement costs	Post-judgement costs	Is use compulsory?	Cost
Case A	No	Minimum 120 PLN	No	--	--	No	According to calculations expert

Costs for witness compensation, pledge or security and other relevant fees

Case Study	Witness compensation		Pledge or security		Other fees	
	Are witnesses compensated?	Cost	Does this exist and when and how is it used?	Cost	Description	Cost
Case A	Yes	Costs of transport, lost earnings, accommodation, according to Articles 85 to 88 of the Act on Judicial Costs in Civil Cases.	--	--	--	--

Costs for legal aid and other reimbursement

Case study	Legal Aid			Reimbursement			
	When and under what conditions is it applicable?	When is support total?	Conditions?	Can the winning party obtain reimbursement of litigation costs?	If reimbursement is not total, what is the percentage in general?	What costs are never reimbursed?	Are there instances when legal aid should be reimbursed to the legal aid organisation?

Case A	A party exempted from legal costs can apply for legal aid. The court decides if the participation of a professional attorney is needed	Depends on the court's decision	If the costs are excessive or will cause financial hardship to the party	General rules apply, depending on the circumstances.	--	Balance of costs higher than what was essential and appropriate to the case	--
---------------	--	---------------------------------	--	--	----	---	----

Costs for translation and interpretation

Case study	Translation		Interpretation		Other costs specific to cross-border disputes?	
	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	Description	Approximate cost?
Case A	If documents are submitted to the court in another language	According to the Minister of Justice's Regulations of 24 January 2005	--	--	--	--

Last update: 04/03/2024

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Case study 3 - family law - alimony - Poland

In this case study on family law – maintenance, Member States were asked to advise the suing party on litigation costs on litigation costs in order to consider the following situations:

Case A – National situation: Two persons have lived together unmarried for a number of years. They have a three year old child when they separate. A court decision grants custody of the child to the mother. The only outstanding dispute relates to the amount of the maintenance owed to the mother by the father for the support and education of the child. The mother sues on this.

Case B – Transnational situation where you are a lawyer in Member State A: Two persons have lived together unmarried in a Member State (State B). They have a three year old child. They separate. A court decision in Member State B gives the child's custody to the mother. With the agreement of the father, the mother and the child move to live in another Member State (Member State A) where they establish their residence.

An outstanding dispute remains. This relates to the amount of the maintenance owed to the mother by the father for the support and education of the child. The mother sues on this in Member State A.

Costs in Poland

Case n° 3 (in 3 B- the country when the mother sues the father is Poland – in that case, the fees, expenses and conditions are the same than in case A. According to that, there is no need to fill in the table).

Costs for Court, Appeals and Alternative Dispute Resolution

Case Study	Court			Appeals			ADR	
	Initial court fees	Transcription fees	Other fees	Initial court fees	Transcription fees	Other fees	Is this option open for this type of case?	Costs
Case A	In the case of maintenance, the action at law is free of all costs	For each copy, copies of judgements with enforcement, copies of judgement with legal force – 6 PLN. If those documents are in a foreign language – 12 PLN per page.	--	In the case of maintenance, the action at law is free of all costs	--	--	Parties are free to opt for ADR.	If the court accepts the enforceability clause, 50 PLN

Costs for lawyer, bailiff and expert

Case Study	Lawyer		Bailiff			Expert	
	Is representation compulsory?	Average costs	Is representation compulsory?	Pre-judgement costs	Post-judgement costs	Is use compulsory?	Cost
Case A	No	Minimum 60 PLN	no	--	--	No	According to calculations expert

Case Study	Witness compensation		Pledge or security	
	Are witnesses compensated?	Cost	Does this exist and when and how is it used?	Cost
Case A	Yes	Costs of transport, lost earnings, accommodation, according to Articles 85 to 88 of the Act on Judicial Costs in Civil Cases	Yes. The value of the object of the litigation is calculated so that, if payment is made in instalments, the value is the total of the year. Polish law (Code of Civil Procedure) considers that maintenance is a pecuniary, periodically repeated claim: 1. if the sum of maintenance is equal to one year of payment, the whole sum is the object of litigation. 2. if the maintenance payment continues for less than one year, the whole sum is considered the object of litigation.	Depends on the value of the object of the litigation

Case study	Legal Aid			Reimbursement			
	When and under what conditions is it applicable?	When is support total?	Conditions?	Can the winning party obtain reimbursement of litigation costs?	If reimbursement is not total, what is percentage in general?	What costs are never reimbursed?	Are there instances when legal aid should be reimbursed to the legal aid organisation?
Case A	A party exempted from legal costs can apply for legal aid. The court decides if the participation of a professional attorney is needed	Depends on court decision	If the costs are excessive or will cause financial hardship to the party	General rules apply, depending on the circumstances.	--	Balance of costs higher than what was essential and appropriate to the case	--

Case study	Translation		Interpretation		Other costs specific to cross-border disputes?	
	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	Description	Approximate cost?
Case A	If documents are submitted to the court in another language	According to the Minister of Justice's Regulations of 24 January 2005	--	--	--	--

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

In this case study on commercial law – contract, Member States were asked to advise the seller on litigation costs in order to consider the following situations:

Case A – National situation: A company delivered goods worth 20.000 euros. The seller has not been paid because the buyer considers that the goods do not conform to what was agreed.

The seller decides to sue to obtain the full payment of the price.

Case B – Transnational situation: A company whose head office is located in Member State B delivers goods worth 20.000 euros to buyer in Member State A. The contract is subject to Member State B's law and written in Member State B's language. This seller has not been paid because the buyer located in Member State A considers that the goods do not conform to what was agreed. The seller decides to sue in Member State A to obtain full payment of the price as provided under the contract with the buyer.

Case n° 4 (in 4 B- the country when the seller sues the buyer is Poland – in that case, the fees, expenses and conditions are the same than in case A. According to that, there is no need to fill in the table).

[illegible]

Case Study	Court			Appeals		ADR	
	Initial court fees	Transcription fees	Other fees	Initial court fees	Is this option open for this type of case?	Costs	
Case A	Depends on the value of the object of litigation. According to the Act on Judicial Costs in Civil Cases – the fee is 5% of the value, but not less than 30 and not more than 100,000 PLN.	For each page, copies of judgements with enforcement, copies of judgement with legal force – 6 PLN. If those documents are in a foreign language or contains tables – 12 PLN for each page.	--	Depends on the value of the object of litigation. According to the Act on costs in civil cases – the fee is 5% of the value, but not less than 30 and not more than 100,000 PLN. If the value of the object of litigation changes during the procedure, the fee is calculated in the same way – the percentage is still the same but the final sum changes, as another calculation base is used.	Parties are free to opt for ADR	If the court accepts the enforceability clause, 50 PLN	

Costs for lawyer, bailiff and expert

Case Study	Lawyer		Bailiff			Expert	
	Is representation compulsory?	Average costs	Is representation compulsory?	Pre-judgement costs	Post-judgement costs	Is use compulsory?	Cost
Case A	No	Depends on the value of the object of litigation. If the value is approximately 90 000 PLN, the fees will be not less than 3.600 PLN	No	--	--	No	If the court accepts the enforceability clause, 50 PLN

Costs for witness compensation, pledge or security and other relevant fees

Case Study	Witness compensation		Pledge or security		Other fees	
	Are witnesses compensated?	Cost	Does this exist and when and how is it used?	Cost	Description	Cost
Case A	Yes	Costs of transport, lost earnings, accommodation, according to Articles 85 to 88 of the Act on Judicial Costs in Civil Cases	Yes. The value of the object of litigation is taken into consideration.	Depends on the value of the object of litigation	--	--

Costs for legal aid and other reimbursement

Case study	Legal Aid			Reimbursement			
	When and under what conditions is it applicable?	When is support total?	Conditions?	Can the winning party obtain reimbursement of litigation costs?	If reimbursement is not total what is percentage in general?	What costs are never reimbursed?	Are there instances when legal aid should be reimbursed to legal aid organisation?
Case A	A party exempted from legal costs can apply for legal aid. The court decides if the participation of a	Depends on court decision	If the costs are excessive or will cause financial hardship to the party	General rules apply, depending on the circumstances	--	Balance of costs higher than what was essential and appropriate to the case	--

	professional attorney is needed					
--	---------------------------------	--	--	--	--	--

Costs for translation and interpretation

Case study	Translation		Interpretation		Other costs specific to cross-border disputes	
	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	Description	Approximate cost?
Case A	If documents are submitted to the court in another language	According to the Minister of Justice's Regulations of 24 January 2005	--	--	--	--

Last update: 04/03/2024

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Case study 5 - commercial law - responsibility - Poland

In this case study on commercial law – responsibility, Member States were asked to advise the customer on litigation costs in order to consider the following situations:

Case A – National situation: A heating equipment manufacturer delivers a heater to an installer. The installer on-sells (and installs) the heater to a customer to equip his/her house. The house catches fire shortly thereafter. Every participant (heating equipment manufacturer, installer, end-customer) is insured. The origin of the fire is contested. Nobody wants to compensate the customer.

The customer decides to sue for full compensation the heating equipment manufacturer, the heating equipment installer and the insurance companies.

Case B – Transnational situation: A heating equipment manufacturer in a Member State B delivers heater to an installer in a Member State C. The installer on-sells the heater (and installs) the heater to a customer in Member State A to equip his/her house. The house catches fire shortly thereafter. Each participant (heating equipment manufacturer, installer, end-customer) is insured by an insurance company in its own Member State. The origin of the fire is contested. Nobody wants to compensate the customer.

The customer decides to sue in Member State A for full compensation the heating equipment manufacturer, the heating equipment installer and the insurance companies in Member State A.

Costs in Poland

Case n° 5 (in 5 B- the country when the consumer sues the installer and the equipment company is Poland – in that case, the fees, expenses and conditions are the same as in case A.

Costs for Court, Appeals and Alternative Dispute Resolution

Case Study	Court		
	Initial court fees	Transcription fees	Other fees
Case A	Depends on the value of the object of litigation. According to the Act on Judicial Costs in Civil Cases the fee is 5% of the value, but not less than 30 and not more than 100,000 PLN	For each copy, judgements with enforcement, copies of judgement with legal force – 6 PLN. If those documents are in a foreign language or contain tables – 12 PLN for each page.	--

Case Study	Appeals		
	Initial court fees	Transcription fees	Other fees
Case A	Depends on the value of the object of litigation. According to the Act on costs in civil cases – the fee is 5% of the value, but not less than 30 and not more than 100,000 PLN. But the value of the object of litigation can change during the procedure. Where this is the case, the fee is calculated in the same way – the percentage is still the same but the final sum is not as another calculation base is used.	--	--

Case Study	ADR	
	Is this option open for this type of case?	Costs
Case A	Parties are free to opt for ADR	If the court accepts the enforceability clause, 50 PLN

Costs for lawyer, bailiff and expert

Case Study	Lawyer		Bailiff			Expert	
	Is representation compulsory?	Average costs	Is representation compulsory?	Pre-judgement costs	Post-judgement costs	Is use compulsory?	Cost
Case A	No	Depends on the value of the object of litigation.	No	--	--	No	If the court at the enforcement clause, 50 PL

Costs for witness compensation, pledge or security and other relevant fees

Case Study	Witness compensation		Pledge or security		Other fees	
	Are witnesses compensated?	Cost	Does this exist and when and how is it used?	Cost	Description	Cost
Case A	Yes	Costs of transport, lost earnings, accommodation, according to article 85 to 88 of the Act on Judicial Costs in Civil Cases	Yes. The value of the object of litigation is taken into consideration.	Depends on the value of the object of the litigation	--	--

Costs for legal aid and other reimbursement

Case study	Legal Aid			Reimbursement			
	When and under what conditions is it applicable?	When is support total?	Conditions?	Can the winning party obtain reimbursement of litigation costs?	If reimbursement is not total, what is percentage in general?	What costs are never reimbursed?	Are there any other costs to be reimbursed?
Case A	A party exempted from legal costs can apply for legal aid. The court decides if the participation of a professional attorney is needed	Depends on court decision	If the costs are excessive or will cause financial hardship to the party	General rules apply, depending on the circumstances.	--	Balance of costs higher than what was essential and appropriate to the case	--

Costs for translation and interpretation

Case study	Translation		Interpretation		Other costs specific to cross-border disputes?	
	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	Description	Approximate cost?
Case A	If documents are submitted to the court in another language	According to the Minister of Justice's Regulations of 24 January 2005	--	--	--	--

Last update: 04/03/2024

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.